

Sudan'daki Çatışmanın Kabilevi Bir Karaktere Dönüşmesi!

Sudan'daki çatışmanın kabilevi bir karaktere dönüşmesi gelişigüzel bir sonuç değildir; aksine birçok gözlemci tarafından, askeri ve siyasi figürlerin kabile bölünmelerini kışkırtmak ve yerel toplulukları savaşa sevk etmek için kullanılan sistematik bir strateji olarak görülmektedir. Bu bağlamda adı geçen en önemli figürler arasında şunlar vardır:

Sudan Ordusu'nun kabileleri militarize etmek için kullanmakla suçlandığı önemli figürler:

Abdurrahim Dagalo - Hızlı Destek Güçleri Komutan Yardımcısı

7 Eylül 2023 tarihinde Sky News Arabia'ya verdiği bir röportajda şunları söyledi: "Siyasi sözleşme, acıları sona erdirmeye yolunun başlangıcını temsil etmekte olup hesap verebilirlik, halkın haklarının ihlaline karışan herkesi kapsayacaktır... İslamcıların yürüttüğü savaş siyasi değil, silah ve medya manipülasyonu ile yürütülen bir savaştır." (Sky News Arabia). Diğer raporlar, unsurlarının haklarını talep eden kabile liderleriyle, fiziksel tasfiyeyi de kapsayacak şekilde kararlı bir şekilde muamele edilmesi yönünde doğrudan talimatların olduğunu ortaya çıkarmıştır.

Abdulfettah el-Burhan - Sudan Ordusu Komutanı

26 Nisan 2025 tarihinde Port Sudan'da yaptığı bir konuşmada şunları açıkladı: "Savaşçılardan silah taşımayı veya politikacılardan milislere destek vermeyi terk edenler memnuniyetle karşılanacaktır.. Ulusal Kongre'nin Sudanlıların vücut parçaları üzerinden iktidara dönmesine için ikinci bir şansı yoktur." Ayrıca ordunun savaş doktrinindeki değişikliği açıklayarak şunları söyledi: "Tarihimiz boyunca edindiğimiz tüm silahlar savunma amaçlıydı, şimdi bu şeyi değiştireceğiz."

Musa Hilal – Aşiret lideri ve Uyanış Konseyi Lideri

22 Nisan 2024 tarihli bir açıklamasında, Sudan ordusunun Hızlı Destek Güçleri'ne karşı savaşını desteklediğini duyurarak şunları söyledi: "Sudan ordusuyla müttefik hareketlerde bulunmak için ortak bir askeri gücün oluşturulması, savaşın dengelerini değiştirecek stratejik bir adımdır." (Şarkul Avsat).

Korgeneral Yasir el-Ata, İbrahim Bakkal hakkında

9 Ekim 2025 tarihinde yerel medya aracılığıyla aktarılan resmi olmayan bir açıklamasında şunları söyledi: "Bakkal'ın vatan topraklarına dönüşü geçmişte kalan bir sayfa değil, bilakis bir öz muhasebenin başlangıcıdır. Tövbe eden ve vatanına sadık kalan herkesin aramızda yeri vardır." (Nabd El Vatan).

İbrahim Bakkal ise şu açıklamayı yapmıştır: "Korgeneral Yasir el-Ata'dan ve sözlerimle incittiğim herkesten özür diliyorum... Hızlı Destek Güçleri komutanlarının toplantılarına Saliha'daki evimde ev sahipliği yaptım, ancak onların kayıtsızlığıyla karşılaştım ve Nyala'ya ulaşmak için 18 gün boyunca yürüdüm." (Yukarıdaki aynı kaynak)

Yerel Kabile Liderleri ve İdari Amirler

"Ordu komutanları ile kabile liderleri arasındaki toplantıları gösteren ve kabileleri silah taşımaya ve savaşa karışmaya teşvik eden videolar ortaya çıkmıştır." (Independent).

Bu figürler nasıl kullanılıyor?

- Medya kışkırtması: Aşiret fanatizmini kışkırtan seferberlik konuşmaları yoluyla.
- Yerel askere alım: Ordunun denetimi altında silahlı aşiret milislerinin oluşturulması.
- Siyasi ittifaklar: Kabilelerin orduya veya Hızlı Destek Güçlerine yönelik açık biatleri; bu da çatışmayı siyasi olmaktan çıkarıp kabilevi bir çatışmaya dönüştürmektedir.

Ortaya çıkan sonuçlar:

- Toplumun Parçalanması: Kabile aidiyeti nedeniyle komşunun düşmana dönüşmesi.
- Savaşın uzatılması: Çünkü çatışma, kişisel ve bölgesel bir hale gelmektedir.
- Siyasi çözümün zorluğu: Çünkü taraflar çoğalıyor ve merkezlesiyor.

Sudan'da, özellikle Darfur bölgesinde yaşananlar, topraklarını ve onurlarını bir avuç kirli para karşılığında satan ve milyonlarca insanın yerinden edilmesi pahasına dünya hayatının gösterişini arzulayan yerel araçlarla gerçekleştirilen uluslararası komplonun bir parçasıdır.

Köklü siyasi bakış açısından kaynaklanan çözüm

- Kabilevi ve bölgesel çatışmaları sona erdirmeye muktedir olan tek sistem olması itibarıyla Nübüvvet Minhacı üzere Raşidi Hilafet Devleti'nin kurulması.
- Bölünmeyi ve yozlaşmayı pekiştiren laik sistemleri kaldırılıp onun yerine kapsamlı İslami sistemin getirilmesi.
- İslam ümmetinin, Batı'ya bağımlılığı reddeden ve ümmetin izzetini ve gücünü yeniden tesis eden tek bir liderlik altında birleştirilmesi.
- İster barışı koruma güçleri yoluyla olsun, isterse Batı hegemonyasını pekiştiren uluslararası girişimler yoluyla olsun her türlü yabancı müdahalenin reddedilmesi.

Bu tez neden önemlidir?

Çünkü çatışmayı kabilevi bir hale dönüştürmek, yalnızca yerel bir taktik olmayıp Sudan'ı parçalamak ve her türlü İslami kalkınma projesini zayıflatmak için uluslararası planın bir parçasıdır. Bu bağlamda Burhan, Dagalo ve Hilal gibi figürlerin kullanılması, savaşın dış gündemlere hizmet eden yerel araçlarla nasıl yönetildiğini göstermektedir.

أَيُّتَعُونَ عَنْهُمْ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعاً "Onların yanında izzet mi arıyorlar? Bilsinler ki bütün izzet yalnızca Allah'a aittir." [Nisa-139]

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan
Hatem El-Attar – Mısır